

יראה הציבור וישפט!!!!

כאדם הנמנה מתלמידיו של מוויר הגאון ר' יצחק רצאבי שליט"א וראה את הנעשה בימים אלו סביר בספר הנפלא "נור יום טוב", מבין אני טוב מאד עד כמה חסר הציבור פרטימ וידיעות בכל הנוגע לשיטת הר' יוסף צוביiri וה' י. קאפק. ולכן ברצוני להראות לציבור, כי אדרבא הראשון שהעיז לחלק על מהרי"ץ ולכתוב עליו ביטויים שאינם הולמים היה דוקא הר' צוביiri. וכמו כן יראה הציבור את ביטויו של יוסי קאפק וישפט.

הנה לפניכם ציטוטים מספרי של הר' צוביiri:

הראשון מתוך הקדמה לסידורו כנס"ה ח"ב, שימו לב כיצד הוא מתיחס למהרי"ץ:

1. אם תראה למהרי"ץ בספריו עצם חיים ופעולות כדיijk שכותב פה ושם וקובע איזה מנהגים מנהגי תימן ונושאות שונות בתפיאות בשם הקדמוניים והתכאליל בהיפך ממה שכתבתי לעמך כי אי אפשר לסמוך עליו בקביעת מנהגי הראשונים בתימן כלל, שהרי לא ראה אפילו הכלאל אחד מהתכאליל העתיקים ביותר וגם לא חיפש אחריהם, ולפיכך אנו נוכחים לדעת מה שציין וכותב הרבה דברים ומנהגים שונים בהם, לא כתbens אלא מפני השמועות או על אומדן או על סמך תכאליל מאוחרים בניגוד לתכאליל העתיקים ביותר שלא הגיעו לידי....
2. חלק בי עמוד קי"א ד"ה אגב : ועל כן מאחר שלא טרח לחקור ולהחפש אחריהם לא עיין בהם...ברור שאין להסתמך על קביעתו ..אילו יגע לחפש כדבי וראה אותן ..
3. חלק בי סימן ד' ד"ה א.bn: יגדל התימה על מהרי"ץ...יצר לנו מנהג חדש דהינו עמידה בחדש של יום.
4. חלק ד' סימן ד' ד"ה והנה: "...סתמיות דבריו אלה מתמיינים מאוד....אייך הוא מעיד שראה בכל הספרים הקדמוניים....וירק שמע עליהם מפני השמועה?....ולפיכך אין לסמוך על עדותו בקביעת מנהגי הראשונים בתימן...דכוון דלא בדק ולא ראה בספרים עתיקים..דודאי אין לסמוך עליו בחחלה זו, עין כי לא חיפש כדבי ולא בדק בספר התכאליל...שגם בתכאליל אלה שהיו בידו לא עייןיפה....
5. סימן ז' עמוד פ"א ד"ה גם כאשר : ולכן אין לסמוך על זאת שאמր המנהג הקדמון לא היו קוראים ההלל כלל.
6. סימן י"ח עמוד ש ד"ה ועוד : ועוד יגדל התימה על מהרי"ץ כפוף ומכופל...פלאי פלאים רואים כאן...אלא שמהרי"ץ בעצמו הוסיף להגוזים והפליג לעלות אל הר ההר אחרי שהוא הר על גבי הר...דודאי לא ימלט מאתה מהשתים או שהוא ..וכן דברו חכמים לשון הבאי וגוזמא...או שאין כאן אלא פליית קולמוס בעלמא.
7. חלק ג' סימן כי עמוד שלח ד"ה ואולם : בחר לעצמו מנהג חדש וקבעו בבית הכנסת שלו... .
8. אלה שלא אומרים עליינו (לשבח) במנחה אףלו כשהלא מסמיכים אותה לערבית, אין להם על מה שישמרו כי שגו בשיקול דעתם עד שבדו לעצם מנהג זה ללא יסוד ולא טעם (ביןיהם הכוונה גם למהרי"ז ונזה זצוק"ל).

9. חלק ג' סימן י"ח עמוד ש"ב ד"ה וכבר: "...ואם בדורנו צו יהירים, מרבים לכתוב השערות בלаг ודבריט...הרואה יראה ויבין שאיןם אלא נתלים ברעות רוח וכחש, ואם הם טוענים שמצוות לכך יסודות איתנים הנה המבון יבין שאיןם אלא שלפניהם ...."(ודבריו מוסבים על הגראי רצabi, ועיין שווית עלות יצחק חלק א' סימן ע"א).
10. חלק ג' סימן י"ג עמוד קנ"ז: "...דמשום כך השתדלו מאוד לשער ולהמציא тирוצים לעצמת בהתאם לעניינו, ומהם זה שהביא מהר"י וננה ז"ל....
11. בהגדה של פסח " מגיד מראשית" עמ' י"א: "לאפוקי ממחייבי האמת המפורסתת הזאת, האומרים שההר"י צאלח לא העלה אותה בתלותם עצמים וכחשים בקצת העתקות מאגדתא דפסחא של מהר"י צאלח שכותביהם נלאו והתרשלו מלהעתיקה.. (הקטע הניל מתיחס לתפילה מסויימת המופיעה בהגדה של פסח בסידור תפילת כל פה, וה' צובייר חשב להוכחת מכאן שגם מהר"ץ העלה אותה בסידורו, אע"פ שלא ראה את כת"י קדשו, ואכן בכתב"י קדשו אין היא מופיעה כלל וכלל. תלמידיו כבר הודיעו באמת הזאת מקרוב).
12. חלק מלשונות במסו"מ על דברי מהר"ץ - "תמהות", "משובשות", דקוק עניות", "מן המתמיהים", "גמגומי דברים"....

ומה כותב הוא על אותם ההלכה רק לפי פסקי הרמב"ם? (ביניהם י. Каפק):

בהקדמה לסידורו ח"ב: "וככל יהיה בידך אמת ויציב, דמה שהפיצו ועוד מפיצים בעלי מגמות בודדים בקרב המונע העם כאילו שיחדות תימן אינה דוגלת במנגניה ובפסיקת ההלכה בכל הליכותיה, אלא אך ורק כדית הרמב"ם בלבד, שוא ידרשו, כי אין זה אלא דבר נבוב ופטפוט מעושה, שכל משתיתו דמיוני ויסודה כזב, יعن כי האמת, ידוע הדבר ומפורסם, שלפני תקופת הרמב"ם הייתה ליחדות תימן זיקה הדוקה בקשרים חיים וחזקים עם הגאנונים וראשי היישובות הבבליות..."

ועל ביטויו הקשיים יצא נגד שיטתו וכתבו מגדולי רבני תימן, וביניהם:

1. הרה"ג שלום יצחק הלוי כותב במבוא ספרו "דברי שלום" על מסו"מ: ידידי כה"ר יוסף צוביiri שליט"א בחבورو ... הרבה לחלק על דברי המחבר (מהר"ץ צ"ל בחלק הדקוק) עד כדי ביטויים לא הולמים כגון ולא תהיה מן המתמיהין דקוק עניות (בראשית י"ב ח'). והמשנה אינו אלא מן המתמיהין (שם מ"ז י"ז). ועוד, עי"ע. בטויים כאלה נשנו בהרבה מקומות, ובמקומות מסוימים כתוב ואין להם על מה לסמוד....

ותמיה אני על ידידי הנכבד מה ראה לצאת נגד המחבר והתייגן דגראSI נגדי מה שמצא בספרים שלפנינו הלא ברור שיש חלופי גרסאות בין הספרים והמסורת, وكשה מאי לבטל הא מקמי הא.

2. הרה"ג שמעון צאלח בקונטראיס מענה לחולק תאג חזון שמעון חלק ה':

"...בספר שכתב בשם מסורת מדוייקת, אשר אין בו לא מן המסורת ולא מן הדיווק... וכן דרכו בכל ספריו לזלزل בכל לשון שהיא בתלמי חכמים ובני קהילות שנוהגים שלא לדבריו....חזר על טעויותיו וترאה שאין מקום למה שכתב... וכדי שלא יחשוב מאן דהוא שיש ממש בדברי החולק (ויציב)

3. הרה"ג יחיא אלשיך זצ"ל התהנן בשני מכתבים שלא יסיעו בהוצאת כתבי הר"ג צוביiri, ונקט בזו הלשון: "...וְאֵל נָא תַקְחַ מִסְדּוֹרִי אָוּ מַחְבּוּרִי הַרְבָּ יָוסָף צּוּבִּירִי אֲפִילוּ בְּחִינֶּס....כִּי לְבָנוּ זָעֵק מָרָה עַל חִילּוֹל כְּבוֹד מַהְרִי"ץ וַהֲשִׁלְתָּה כְּבוֹד וַכְּבוֹד אֲבוֹתֵינוּ...."

"...ובימינו קם מי שהשפיל את כבוד מי שרצה להשפיל....ויצא למלחמה נגד המקובל האלדי (מהרי"ץ)....ומסתמרים שערות ראשינו במשמעותם של חסידי הרב צוביiri שמהתלים על מנהגי אבותינו..."

4. הרה"ג נתnal אלשיך שליט"א בהקדמה לחומש תורה אבות עמי יי: "ובפרשת לך ... כרכר כמה כרכורים ליישב גירושם. אבל התיגאן (או רובם) ומהרי"ץ אינם נחשיים לכלום בעינינו. ובמקומות רבים מתבטאת בזוזול כלפי מהרי"ץ...ובזמן אחרים מודים שבתימן שמרו על המסורת העתיקה, הוא בא לakeup ולטעון ספרי הדפוס עדיפים על פני התיגאן".

ואין צורך להוסיף מילים מעבר לכך.

ועתה נביא ציטוטים מדבריו של ה' יוסי קאפה:

1. בהקדמתו למדרש הביאור עמוד 2: "...הרוי בבואו להשkpות מסויימות...הרוי רוחך הוא למורי משכilli חשיבותו של הרמב"ם...לפייך נראה לי לומר כי חכמי תימן הללו למדו ושננו היטב את מיilio של הרמב"ם....אך את רוחו של הרמב"ם לא קלטו, וכמעט כבדה שמיutes מלאהazzin לרוחו, לפייך באו בדבריהם דברים מעורבבים מעולם_המחשבה ומעולם ההזיות אשר לדעת הרמב"ם הם ספיקי עבודה זהה או יסוד עבודה זהה.

שים לב ללשון "העדינה":

2. בפירושו להלכי אבל עמוד ר"ב : "... וכאשר שמעה קבוצת ארורים בז'וים שפלים נתעבים את ההוראה טענו בשקר.... אף אחד מאותם הזבאים והמצורעים לא השתתק בלויתנו ובקבורתנו ורק אני לויתי אותו והשתתפתי בקבורתו תקברים אמת לאותם הארוים".

3. לפיהם"ש מקאות פ"ח מ"ה הערה 29: "...ולא כאן בעלי דמיונות המצרייכים שלוש פעמים ויש שבע פעמים כאלו היו גלגולו של געמן" (אותן בעלי דמיונות הם המקובליס וכוכי שהטובל משום תושבה צרייך לטבול ג"פ).

4. בהל' עבודה זהה פ"י"א ה"י "יכול אותן הקולות והשמות המשוננים והמכוערים לא ירעו וגם היטב אין אתם". פירש בהערה לספר המצוות מצות לא תעשה ליה שכונתו למה שקוראים בימינו "שמות קדושים".

5. מורה נבוכים ח"א פרק ס"א הערה 4: "וונוסף על כך....כיוון שאין לנו יודעים אופן קראתו וכדי להוציא מדעת המעוננים והמנחים מינוי נקודות שוניות ומשוניות...."(מדובר על ניקוד שם הויה ביה שלדעת חכמי הקבלה יש לו כמה ניקודים).

6. באחת השאלות שנשאל על מהרי"ץ אם היה מאירה דעתה הארץ ענה: "הוא לא היה כלל מאירה דעתה לא שמענו על זה, זה הומצא רק כאן בארץ ישראל...ע"י כמה מכונים לשם מטרת הכסף...". (לא ציטוט, נראה שלא היה לו בסוף לknות את הספרים "סערת תימן" ו"אנון ספר" שם כתוב על מהרי"ץ גדלות ואפיilo מהר"ר חיים קורח זצ"ל שהיה רביה דרביה כתוב באחת מתשובותיו מהרי"ץ מאירה דעתרין).

7. באחת השאלות שנשאלו, האם בסדר אשמורות מותר לקרוא את הקטעים: **אראלি מרומים, עשה למען מלאך, השיב: "... אין ישראל זוקים למכניסי רחמים או למליצי יושר... (לשון מזולגת כנגד מנהג תימן והמקובלים).**
8. באחת השאלות שנשאלו, על תופעת המקובלים והקמיות, השיב: **"... קמיות וסגולות לא קשורות לייחדות וגם ברכות של רבנים לא הקשורות... הרב כזרוי והקמיות לא באים מהיחדות, זה משחו ששים למדע הפרטיו שלו...".**
9. בספריו כתבים כותב בחריפות על מנהגי החתונות של בני היישוב שבחאת המקומות מתבטאת קשה וכותב: **"... וריח בית שחים מגיע למרחוק".**
10. ובנוסף לניל מופיעים בספרו הרבה **ביתוים קשים וחריפים כנגד גאוניו עולם ראשוניים** (וכבר כתוב תלמידו של הי' קאפה: **"... אף שהם קשים גם עליי אותם הביתוים"**).
11. בהערותיו בספר דברי צדיקים וזכרונות בתימן, הערת 25 כשבא לתאר את מהרי"ץ לא מצא מה לכתב עליו, אלא שבסידורו יש דברי ניחוש ועוננות יעוץ (זההינו, מכל מה שידע על מהרי"ץ זה מה שמצא בכתב, ואע"פ שהדברים דברי שקר-וכזב, רח"ל).

ולאלו הטוענים כי מורי' שליט"א כתב ביתוים שאינם הולמים בספר "ניר יוס טוב", לא רק שהדברים אינם נכונים, אלא אדרבא מורי' שליט"א כתב שבתים רבים על הרב עובדיה יוסוף שליט"א וביניהם שהוא מגדולי מרביי התורה וההוראה בישראל, וכן ספר תורה חי מלא ספרים. אולם צരיך לציין ג"כ לדעת מה הוא כתב על מורי' שליט"א:

1. במאמר שפורסם בקובץ **"בית הלל" וב"חזון עובדיה – יוז"ט"** נכתב: **"זהנה גם הלום ראייתי לאברך אחד בשם ר' יצחק רצabi... שמכרכל בכל עוז להחזיק במנהג שנגנו קצת מיזאוי תימן.. ובודאי שככל משכיל ירא שמיים, החרד לדבר הי' לא ישגיח בדבריו הללו..**
2. בשו"ת **"יביע אומר" ח"ז עמי קע"ג** נכתב: **"זכתה ראייתי בשוו"ת עולה יצחק רצabi .. ומ"ש שא"כ נctrך שי"ע חדש בהיגלות נגלו ספרי הראשונים בדורנו, דבריו תמהים, לא ניתנו אפי' להיאמר, וכ"ש להכתב. ומ"ש עוד שבזמןינו רובן בריאות ויכולות להעתנות, וכן אומרים הרופאים וכו' דברי הבא הטע... ולכנן מה שפסק... לא יפה הורה, ושלא כדי פסק, שרא ליה מריה. וע"ע ... בדברים שאין בהם ממש.**
3. ב**"חזון עובדיה"** הলכי עשיית עמי ר' נכתב: **"זהנה ראייתי לחד צורבא מרבען בספרו שי"ע המקוצר שכטב... ודבריו מהבל ימעטו. וחבל לאבד הזמן להшиб על תלמודתו ועל דבריו... ומה שהכריע שיחזור בהרהור בלבד, אין הכרעתו מכרצה.**
4. שו"ת **יביע אומר** ח"י עמי תנ"ה: **"וחד צורבא מרבען בשוו"ת עולה יצחק .. ודחיתי דבריו.. שאת הנדחה והצולעה יקבץ .. ונעלמו ממנו דבריו כל האחרונים הניל".**

אחר כל אלה הדברים והאמת זו, נשאל שאלתאמת. על מי יש לטעון שפגע?